

Bayer Zsolt: Jakab mint m?vészet

2021 június 13. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Jakab mint lelki igény. Jakab örök. A jakabság egyid?s az emberiséggel.

Már Madách athéni színében ott találjuk. Több szerepben egyszerre. ? a Második a népb?: „És itthon is oly álmos minden ember, / Tán senki sem kohol már terveket, / Mint hajdanán, miknek kivételére / A felséges nép toroka kellene. / Ma reggel óta járom e helyet, / S szavazatomra nem akad vev?.” S ? az Els? demagóg is: „Polgárok! fájva emelek szavat, / Mert a nemes szívnek fáj, a nagyot / Porig alázni; s egy nagy férfiút / Kell vonnom bíróséketek elé / A dísz-szekérr?l.”

S?t: „De bármint fáj szivem, mégis beszélek, / Mert téged, óh, dics?, fejedelmi nép, / Még hadvezérednél is többre nézlek.”

(A fejedelmi népb?l mára melós lett, de ez mindegy.)

S aztán az Els? demagóg elmondja a jakabság örök mondatát: „Halld hát a vádat, nép! nagy Miltiádész / Eladta a hont.”

Persze, persze... Ezek mindig Miltiádészek szeretnének lenni, és mindig Els? demagógok maradnak. Aztán kimondják a jakabság végs? szentenciáját: „Végezzétek ki. Éljen a haza!”

S ott találjuk Jakabot a Ben Hurban. ? Messala, aki egy „nagyobb eszme”, egy „magasabb érdek” nevében elárulja ifjúkori barátját, s?t testvérét, s eltorzult arccal veri ostorral a kocsiversenyen, mert mindegy, hogyan, de gy?znie kell. A különbség csak annyi, hogy Jakabból nem marad semmi a „büszke férfiból” a végére, ugyanis olyan nem volt benne soha.

S Jakab köszön ránk Moliére Tartuffe-jeként is, és így piheg szenteskedve: „Ha énvelem beszél, beszéljen jámborabban, / Vagy itthagynom magát ebben a pillanatban.” A Jakabok nagyon kényesek, ha a saját méltóságukról, becsületükr?l és emberi mivoltukról van szó, ugyanis egyik sincsen nekik.

S ránk köszön Jakab a párizsi színben, Néptömegként: „Hát a gyanúsak? – Hisz aki gyanús, / Már b?nös is, megbélyegezte a Népérzület, ez a nem téved? jós. – / Halál, halál az arisztokratákra! Jerünk, jerünk a börtönüregkebe, / Tegyük törvényt, a nép törvénye szent.”

Ez ma kevésbé irodalmi nyelven úgy szól, hogy fizessenek a gazdagok! – s a gazdagok aztán minduntalan újratermel?dnek, hiszen mindig lesz, akit?l el lehet venni valamit. S mindig lesz, aki majd el is akarja venni. Ma nekem, holnap neked – ha már Madách, ugye...

De ott van a párizsi színben Jakab úgy is, mint Saint-Just, aki éppen Dantont vádolja meg – ó, Istenem, milyen ismer?s szavak: „Barátod az, ki a hon ellene. / A felséges nép majd itél fölötted, / El?tte vádolkak, honáruló: / Csempészetért az állami javakban, / Rokonszenvért az arisztokratákkal, / Vágyódásért a zsarnok úralomra.”

Nincs új a nap alatt, nincs soha semmi más, csak Jakab a béka fenéke alatt.

És ím, most fordul be a sarkon Jakab megint, a londoni színben, ? a Nyegle, ki így árul eszmét: „Az emberek javára fáradék, / S ím, itt van a dics? eredmény: / Ez az edényke élet-elixir, / Melyt?l megifjul a beteg, vén. / Ezt szedték hajdan a nagy fáraók. / Ez Tankréd b?vös bájitalja; / E szépit?t használta Helene, / Ez Kepler asztrológiája. _”

Ja. „Jólétet mindenkinek”...

Aztán a haláltáncnál Nyegle-Jakab is elmondja a búcsúzóit: „Egymást szedtük rá azzal, hogy tudunk: / Most a valónál mind elámulunk.”

Viszont ? nem ugrik a többiek után. ? nem halhat meg soha. Hamar viszontlátjuk eszel?s tekintetével együtt Cipollaként, csak Torre di Venerét lecserélte Miskolcra. S a nem akarás lelki hajótöröttjeit most hipnotizálja, arra kényszerítve ?ket, hogy szerelmüknek, Silvestrának nézzék ?t, s megcsókolják zárt száját, feketére suvickolt bajuszkáját és úgynevezett légyszakállát. Csak azt nem tudja, hogy mindig eljön a kijózanodás és mindig el?kerülnek a töltött revolverek.

Legközelebb ott látjuk aztán Jakabot a Kabarében, a napsütéses nyári napon a kertvendégl? teraszán, azt énekl,

hogy „Tomorrow belongs to me”, és mi már tudjuk, hogy a horogkeresztes karszalag bels? felén ott a vörös csillag, mert az átjárás zavartalan.

Szegény Jakab arra is vágyott sokáig, hogy Martin Hessler ezredes lehessen, mert Martin Hessler valaki, de Jakab végül Bástyá elvtárs maradt a szocialista szellem vasútján. Illetve még azel?tt ? volt az ?nagy úr, imádott dobozolni, és csodálatosan összefoglalja élete esszenciáját mindössze két mondatban: „Már az is elég, hogy a világ egy része állandóan az ember háta mögött van. Minek ezt a bajt még azzal is súlyosbítani, hogy valaki folyton odanéz?”

Aztán átutorja az árnyékot, mert ároknak nézi, és jutalmazza, aki az árnyék helyére árkot ás. Többen állítják, a saját árnyékát is képes volt átugrani (ez kellett a Gyurcsány-féle csapatba kerüléshez), de ez tévedés. Ezek ugyanis egylényeg?ek. Ahogy egyszer?bben és bölcsebben szokták mondani: amíg lósz...r van, veréb is van. S hogy melyikük melyik? Mindegyikük mindegyik. Alkalom szüli. Meg a vélt és valós érdek.

Végül pedig, mint mindig, ott találjuk Jakabot és jakabságát a hóval és jéggel borított pusztaságban, ahol nincsen semmi sallang, semmi máz, semmi álarc, semmi hazugság, csak a jakabság p?re, ?szinte valója. S Ádám kérdésére ?szinte válasz érkezik:

„Ádám: Sokan teng?dtök-é még e vidéken?

Az eszkimó: Sokan bizon, többen, mint ujjamon / Számíthatok. – Szomszédimat, igaz, / Agyonverém már mind, de hasztalan, / Mindég kerülnek újak; s oly kevés / A fókafaj. – Ha isten vagy, tegyed, / Könyörgök, hogy kevesb ember legyen, / S több fóka. –”

De nem lesz könyörület. Nem lesz semmi, csak egy tükör Jakab elé tartva, egyenesen a Macbethb?l: „Az élet csak egy t?n? árny, csak egy / Szegény ripacs, aki egy óra hosszat / Dúl-fúl, és elnémul: egy félkegyelmü / Meséje, zeng? tombolás, de semmi / Értelme nincs.”

Értelmetlenség. Az irigység és a gonoszság legtisztább manifesztációja. A jakabság. A semmihez nem értés kikökkenthetetlen magabiztossága. Amely nem ismer sem Istent, sem embert, csak önmagát. S csak id? kérdése, mikor válik önazonossá minden hazugságával.

„Szörny? világ! – csupán meghalni jó. / Nem sajnálandom, amit itt hagyok. / Ah, Lucifer! ki egykor ottan álltam / Az ember bölcsejénél, aki láttam, / Mi nagy jöv? reménye ringa benne, / Ki anyyi harcát mind végigcsatáztam, / Ez óriás síron, melyre gyászlepelt / A természet dobott, mid?n merengek, / Els?, utolsó ember a világon: / Szeretném tudni, hogy bukott fajom? / Nemes küzdeésben, nagyszer?en-é, / Nyomorún-é, törpülve ízrül ízre, / Nagyság nélk?l és könnyre érdemetlen.”

Jakabot nézve ez a kérdés marad. Vagy Tóték megoldása. „Három egyenl? darabba, Mariskám. Tán rosszul tettem?”

Bayer Zsolt - www.magyar nemzet.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: <https://twitter.com/syracuse73>. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló